

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33325
Nom: Psicofarmacologia
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1319 - Grau Psicologia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	4	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1319 - Grau Psicologia	Psicofarmacologia	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

RODRIGUEZ ARIAS MARTA

RESUM

L'assignatura Psicofarmacologia és de caràcter obligatori. L'assignatura es desenvolupa en sis grans àrees: història, concepte i metodologia de la psicofarmacologia, bases biològiques i tractament psicofarmacològic dels trastorns de l'estat d'ànim, dels trastorns d'ansietat, dels trastorns psicòtics, dels trastorns cognitius i del trastorn per dèficit d'atenció, així com dels trastorns per abús de substàncies.

Està connectada amb les assignatures de Fonaments de Psicobiologia, Psicologia Fisiològica I i II i Psicoendocrinologia, que proporcionen les bases per a la comprensió dels coneixements impartits en Psicofarmacologia.

Finalment, les tres optatives de l'àrea de coneixement de Psicobiologia també requereixen els coneixements i competències bàsiques desenvolupades en Psicofarmacologia. A més a més, en aquesta assignatura l'alumnat adquireix els coneixements i les destreses que els seran útils en altres assignatures del grau de Psicologia, perquè aporta la base psicofarmacològica útil i necessària per a comprendre aspectes del tractament de diferents trastorns mentals abordats en altres assignatures del grau.

És una assignatura que està clarament connectada amb diferents camps professionals com la clínica, el desenvolupament evolutiu, la intervenció social o l'activitat investigadora.

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

És recomanable que l'alumnat posseïssa coneixements bàsics de biologia propis del batxillerat de Ciències de la Salut. Igualment, ha de tenir coneixements d'informàtica a nivell d'usuari. A més a més, és recomanable haver superat l'assignatura de Fonaments de Psicobiologia, així com tenir coneixements de les assignatures Psicologia Fisiològica I i II.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1319 - Grau Psicologia

Conèixer els diferents grups de psicofàrmacs i la seua utilització en els diferents trastorns mentals.

Conèixer la metodologia emprada per al desenvolupament de psicofàrmacs i la forma de verificar la seua eficàcia terapèutica en la clínica.

Conèixer les obligacions deontològiques de la psicologia i ajustar-s'hi

Ser capaç d'elaborar informes orals i escrits.

Ser capaç d'orientar el tractament farmacològic de casos clínics concrets.

Ser capaç de descriure i mesurar variables (personalitat, intel·ligència i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i conductuals.

Ser capaç de reconèixer a quin tipus de psicofàrmac pertany una substància concreta.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Història, concepte i metodologia de la psicofarmacologia.

En aquest primer bloc s'estudiaran la història i el concepte de la psicofarmacologia, la metodologia d'investigació en psicofarmacologia, els conceptes bàsics, els neurotransmissors i els seus receptors, i finalment, una introducció a la neurobiologia de les malalties mentals.

2. Bases biològiques i tractament psicofarmacològic dels trastorns de l'estat d'ànim.

En el segon bloc, s'estudiaran les bases neurobiològiques de la depressió i el trastorn bipolar, els antidepressius i els principals estabilitzadors de l'estat d'ànim.

3. Bases biològiques i tractament psicofarmacològic dels trastorns d'ansietat.

El tercer bloc es centrarà en l'estudi de les bases neurobiològiques de l'ansietat, el trastorn obsessivocompulsiu i el trastorn d'estrès posttraumàtic. En aquest bloc també s'estudiaran les benzodiazepines i els hipnòtics.

4. Bases biològiques i tractament psicofarmacològic dels trastorns psicòtics.

En el quart bloc s'estudiaran les bases neurobiològiques de l'esquizofrènia i de la psicosi en general, així com els antipsicòtics clàssics i atípics.

5. Bases biològiques i tractament psicofarmacològic dels trastorns per abús de substàncies, cognitius i del trastorn per dèficit d'atenció.

En aquest darrer bloc s'estudiaran les bases neurobiològiques dels trastorns per abús de substàncies i els principals tractaments farmacològics disponibles. Finalment, també s'estudiaran les bases neurobiològiques del trastorn per dèficit d'atenció i de les demències, revisant-ne el tractament farmacològic.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	45,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	2,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	10,00
Estudi i treball autònom	20,00
Preparació de classes	20,00
Preparació d'activitats d'avaluació	8,50

Resolució de casos pràctics	7,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

- Classes magistrals amb suport de mitjans audiovisuals.
- Sessions pràctiques dirigides a aspectes aplicats de la psicofarmacologia, com el maneig del Vademècum, la familiarització amb fitxes tècniques i presentació de fàrmacs i l'enfocament de casos clínics dels diferents trastorns mentals inclosos en els continguts de la matèria.
- Realització de treballs pràctics sobre aspectes teòrics i aplicats de la matèria.
- Tutories programades.

AVALUACIÓ

- 1- Proves de rendiment sobre el nivell de coneixements teòrics i pràctics adquirits per l'alumnat, mitjançant un examen d'elecció múltiple que constituirà el 80% de la nota final.
- 2- El 20% restant de la nota s'avaluarà mitjançant una prova de rendiment pràctic que avaluarà la capacitat de l'alumnat per resoldre supòsits i casos pràctics de tractament psicofarmacològic, mostrant l'adquisició de competències de coneixement, comprensió i aplicació dels continguts de la matèria.

Aquest apartat és recuperable en segona convocatòria, podent realitzar la prova de rendiment pràctic en la data oficial de la mateixa.

En la segona convocatòria són recuperables tant la prova de rendiment teòric com la prova de rendiment pràctic.

Requeriments mínims:

Per superar l'assignatura, tant en primera com en segona convocatòria, és necessari obtenir com a mínim un 4 sobre 10 tant en la prova de rendiment teòric com en la prova de rendiment pràctic, havent de sumar un mínim de 5 punts sobre 10 en la nota final.

L'assignació de matrícula d'honor es farà per estricta ordre de nota. En cas d'empat, es puntuarà la pregunta de desenvolupament de caràcter voluntari que s'inclourà a l'examen.

L'avaluació de l'assignatura i la impugnació de la qualificació obtinguda estan sotmeses a allò que disposa el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017). <http://www.uv>.

es/graus/normatives/2017_108_reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

La còpia o plagi manifest de qualsevol tasca de l'avaluació suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, sotmetent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns.

S'ha de tenir en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure d'un estudiant abstenir-se en la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat.

Davant pràctiques fraudulentes es procedirà segons allò establert pel Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València (ACGUV123/2020): <https://www.uv.es/sgeneral/Protocolos/C83.pdf>

El professorat podrà requerir entrevistes individuals o en xicotet grup per a verificar el grau de participació i la consecució dels objectius associats a qualsevol tasca. No acceptar tal verificació suposaria no superar la tasca en qüestió.

BIBLIOGRAFIA

REFERÈNCIES BÀSIQUES

Stahl, S.M. (2023). Psicofarmacología esencial 5ª Edición: *Bases neurocientíficas y aplicaciones prácticas*, Editorial: Aula Médica. ISBN 9788478856985

Manzanedo C., y Rodríguez-Arias M. (coordinadoras) (2023). *Psicofarmacología para estudiantes de Psicología*. Ángeles Carrillo Baeza. Valencia. Versión Castellano, inglés y valenciano.

Goldberg, J. y Stahl, S. (2023). *Psicofarmacología práctica 1/Ed. Trasladando los hallazgos de los estudios basados en la evidencia a la práctica clínica*. Editorial: Aula Médica. ISBN 9788478857043

REFERÈNCIES COMPLEMENTÀRIES

Case Studies: Stahl's Essential Psychopharmacology. Takesha Cooper, Gerald Maguire, Stephen Stahl. Cambridge University Press 2021. 9781009012898

PRESCRIBERS GUIDE. Stephen M. Stahl, Cambridge University Press 7th edition. 2021. 9781108921275

Colado, M. Farré, M. Leza, J. Lizasoain, I. (2023) *Drogodependencias*. Ed. Panamericana. Madrid. ISBN 9788491107064.

Fernández Teruel A. (2011) *Psicofarmacología, terapias psicológicas y tratamientos combinados II: eficacia comparada en los trastornos mentales*. Editorial UOC.

Fernández Teruel A. (2010) *Psicofarmacología, terapias psicológicas y tratamientos combinados I: eficacia comparada en los trastornos mentales*. Editorial UOC

Moya-Albiol, L (2012). *Material d'estudi de Psicofarmacologia*. Colecció Psicologia RODERIC respositori de contingut lliure. Universitat de Valencia. <http://roderic.uv.es/handle/10550/25135>

Sanjuan J (2016) *¿Tratar la mente o tratar el cerebro? Hacia una integración entre psicofármacos y psicoterapia*. Ed. Desclée de Brouwer.

Redolar D. (2008) *Cerebro y Adicción*. Ed. UOC. Barcelona.

Puig A., Prat i Vigué G. (2011) *Psicofarmacología: de los mecanismos de acción a las estrategias terapéuticas*. Ed. Merge.

Salazar M., Peralta C., Pastor F.J. (2009) *Tratado de Psicofarmacología. Bases y Aplicación Clínica*. Ed. Médica Panamericana.